

Скляний равлик

Милорад Павич

Передсвяткова історія

Перше перехрестя

Читач може сам обрати початок цього оповідання. Він може почати з розділу "Панна Хатчепсут" або з розділу "Пан Давид Сенмут, архітектор".

Панна Хатчепсут

Панна Хатчепсут, продавщиця в магазині жіночої білизни, прокинулася знову досить пізно і з почуттям самотності. Їй наснився дзбан із двома шийками. Вві сні вино зв'язалося вузлом і двома струменями наповнило водночас два келихи.

Як завжди, коли почувалась самотньою, вона відразу здогадалася, що треба зробити. Насамперед поглянула на річки. Хмари були несилі накрити воду, пливли проти течії вздовж правого берега Дунаю й перепиняли вітри біля гирла Сави. Надвечір вона рушила на роботу. Працювала в другу зміну, до пізньої ночі. Цього дня біля газетного кіоску, що на розі, панна помітила вишуканого незнайомця в зимовому пальті кольору чорного лаку, стала поруч із ним, простягла однією рукою

газетяреві гроші, а другою з панової лівої кишені поцупила річ, яку там намацала. Продавець дав їй газету, і панна зникла. Пан сів у машину кольору свого пальта й теж зник.

Зараз для панни Хатчепсут лишилася простіша частина роботи. На Теразіях вона витягла зі своєї сумочки малесеньке дзеркальце та втупилась у нього. Своїм виглядом, що побачила в дзеркалі, вона лишилася задоволена:

Прикро, що це зображення тут не може лишитися. Та хто його знає, бува, й позостане? Зрештою, бодай розпишусь. І панна поцілувала дзеркальце, лишивши на ньому слід на помаджених губів. У підземному переході на Теразіях панна піднімалась ескалатором та нишком укинула дзеркало до сумки якоїсь перехожої.

Справу було успішно завершено, й панна Хатчепсут полегшено відітхнула. В магазин жіночої білизни, де працювала, вона ввійшла, неначе відроджена, немов упродовж годин була на масажі, в сауні або ж попотіла на знаряддях спортзалу. Почуття самотности зникло, як і завжди, коли вона так діяла. Завжди однаково. Одну річ украсти в когось,

іншу — комусь підсунути. Не вибираючи, ані що, ані кому. Інколи — залежно від обставин — вона змушена була змінювати послідовність дій і спочатку дарувати, а вже потім — красти. Та цього разу все було звичайно.

Вже пізніше, тільки-но на хвилинку лишившись сама в крамниці, панна Хатчепсут нарешті глянула, що ж то вона поцупила з кишені пана в чорнолаковому пальті. Це була запальничка. Коштовна й нова-новісінька. З блискучого шкіряного футляра ще видніла гарантія. На рудій верблюдячій шкірі було витиснуто: MOZIS III. Щось, наче знак власника. А на кришці вигравіювано:

Якщо мною тричі поспіль креснеш, твоє бажання здійсниться.

Панна Хатчепсут не встигла докладніше розгледіти свою здобич, бо до крамниці зайшов покупець. Взявшись поза спиною лівою рукою за лікоть правої, вона подивилася на нього.

Це був молодик у джинсах, блакитній сорочці та темному піджаку, в черевиках із кошлатого хутра. У руці тримав дощовик та маленьку коробочку, загорнуту в золотий папір і зверху перев'язану стрічкою. Перше,

на що панна поглянула, були його кишені. Вони виявились цілком відповідні, трохи зяяли. Тоді панна огледіла й того, кому ці кишені належали. Він на диво був із сивиною, дарма що молодий. На голові мав п'ять проділів упоперек голови, від вуха до вуха. Стрункий, із дивним поглядом.

"Цей і вві сні недобачає",— подумала Хатчепсут і спитала, чим може бути йому корисною.

Він поклав свій плащ та коробочку на столик біля її крісла й мовив сором'язливо:

— Я хотів би купити нічну сорочку. Як різдвяний подарунок дружині. Вона носить четвертий розмір.

"Тепло такого голосу можна відчутися вночі між двома кроками самотньої жінки на пустій вулиці..." — так подумала панна Хатчепсут, а вголос сказала:

— Цей розмір угорі, на полиці.— Й присунула драбинку. Піднімаючись, вона відчула його погляд на собі. Тримала цей погляд на одному й тому ж місці, на рівні стегон, і коли спустилась, то, відсовуючи драбинку, непомітно підштовхнула нею золоту коробочку так, що та впала зі столу на крісло.

Тепер ту штучку було ізольовано від плаща. Панна Хатчепсут сподівалася, що молодик нічого не помітить і забуде пакетик у крамниці.

Але тут він мовив щось таке, аж вона забула про драбинку й утупилася йому в очі. Молодик дивився на неї, наче крізь воду, крізь декілька тисяч років. Ці очі були блакитні від часу, крізь який дивилися.

— Можливо, моє прохання вам здасться недоречним,— промовив він,— та я не вмію купляти жіночу білизну. Чи не могли б ви вдягти сорочку? Так би я знав, чи пасуватиме вона дружині, чи ні. Моя жінка майже такої статури, як і ви...

Коли б на кріслі не лежала коробочка, панна Хатчепсут відразу б одкинула пропозицію, але тут відповіла:

— Не ви один про це просите. Вдягну її в кабінці, і ви потім подивитеся. Тільки спочатку приберу цю драбинку.

Знаючи, що жіночий зір завжди спритніший за чоловічий, панна Хатчепсут легенько штовхнула юнака драбинкою, тим самим знайшовши нагоду непомітно покласти в його кишеню запальничку.

Ввійшовши до залу в нічній сорочці четвертого розміру, панна Хатчепсут помітила, що йому заціпило. В короткозорих очах прочитала щось на зразок: "Ця ніч вагітна, важка новим, найдивовижнішим днем!

Натомість він сумно проказав:

— Знаєте, тепер і з великим бажанням я не зможу купити цю сорочку. Вона вам так пасує, що я ввечері, кожного разу, коли моя дружина її вдягатиме, мусив би згадувати вас... А це негоже. Ви й самі розумієте, еге ж? Наразі дякую вам і добраніч...

З цими словами він вийшов з крамниці, на ходу вдягаючи свій плащ, а панна Хатчепсут, геть збентежена, провела його поглядом уздовж вулиці. Потім, і досі в нічній сорочці, вона тремкими пальцями розпакувала коробочку, про всяк випадок не пошкодивши золотий папір та стрічечку.

Всередині лежало щось чарівне, вона не відразу вгадала його призначення. Дивовижний скляний равлик, повний срібного пилу та заткнутий рожевим воском із гнотом посередині. Це було щось на зразок декоративної свічки. Панна Хатчепсут хотіла була її запалити, та згадала, що сама в нічній

сорочці сидить посеред крамниці і вже не має запальнички.

(Якщо ви не прочитали розділ "Пан Давид Сенмут, архітектор", читайте цей розділ. Якщо ж прочитали, йдіть на середню клавішу, під заголовком "Дочка, яка могла зватися Ніферуре".)

Пан Давид Сенмут, архітектор

Саме того дня колишня дружина молодого архітектора Давида Сенмута відчула себе особливо самотньою. Вона відразу здогадалася, що треба зробити. Насамперед поглянула на річки. Хмари були несилі накрити воду, пливли проти течії вздовж правого берега Дунаю й перепиняли вітри біля гирла Сави. Колишня пані Сенмут тремкими пальцями розпакувала маленьку коробочку, загорнуту в золотавий папір. В середині лежало щось чарівне, чому вона, днем раніше, там, у магазині кришталю, де купила цю штучку, відразу не могла вгадати призначення. Дивовижний скляний равлик, повний якогось рожевого пилу, заткнутий рожевим воском із гнотом усередині. Це було щось на зразок декоративної свічки. Подарунок для колишнього чоловіка. В першу хвилину хотіла

була написати якусь присвяту на прозорому панцирі равлика, та передумала. Вона не довіряла мові.

Пані знала: мова є лише мапою думок, почуттів та спогадів людини. Як і всі мали, міркувала вона, мова є в сотні тисяч разів зменшеною картиною того, що намагається зобразити. В сотні тисяч разів звуженою картиною людських почуттів, думок та спогадів. На цій мапі моря не солоні, річки не течуть, гори рівні, а сніг на них не холодний. Замість ураганів та бур намальовано там лише малесеньку троянду вітрів...

Отак, замість того щоб щось написати, колишня пані Сенмут обережно вийняла воскове заткальце, висипала в умивальник рожевий порох із скляної шкаралупи равлика й натомість із баночки, на якій було написано: "Вибухівка високої руйнівної сили. Вогнебезпечно!" — насипала сріблястого піску. Потім обережно знову вставила в скляний панцир воскову затичку з ґнотою усередині.

Коли равлик знову був у своїй коробочці, колишня пані Сенмут загорнула

подарунок у золотий папір і перев'язала стрічкою.

— Перед цим Давид точно не зможе встояти,— пробурмотіла вона, поставила коробочку із стрічкою на креслярський стіл, що донедавна належав її чоловікові, й вийшла з квартири.

Молодий архітектор Давид Сенмут тут більше не мешкав. Після розлучення він винайняв інше помешкання, проте одна пара ключів від старої квартири, де жила зараз його колишня дружина, й надалі була в нього. Він мав право заходити коли завгодно, але за умови, що на той час колишньої пані Сенмут там не буде. Міг дивитися телевізор, щось випити, але нічого не виносити. Так було домовлено. Якщо ж ні, а його колишня дружина добре знала, чому так робить, замок тієї ж миті буде замінено, а поліції повідомлено, чого в квартирі бракує.

Цього дня архітектор Сенмут також заглянув сюди тоді, коли знав, що не застане тут свою колишню дружину. Він почистив зуби старою щіткою, випив віски з содовою та й сів. Але йому не сиділося. Вже сутеніло, коли на своєму креслярському столі він помітив

коробочку в золотому папері, перев'язану стрічкою. Він спокусився, взяв її, хоча насправді таки вкрав. І вийшов на вулицю.

Давид Сенмут трохи потинявся містом, сподіваючись украсти ще щось у якому-небудь готелі та чекаючи нагоди роздивитися вже вкрадену річ у своєї колишньої дружини. Тоді у вітрині крамниці жіночої білизни помітив нічні сорочки. Не вагаючись, увійшов. Там була молода продавщиця, яка могла підійти його намірам. Він знав з досвіду — якщо крадеш, мусиш іншого ошукати раніше, ніж йому скажеш "добридень". Потім буде вже пізно. Тільки-но увійшов, він кинув оком на нічні сорочки, старанно складені на прилавку. Жодна з них не була четвертого розміру. Він привітався й поклав свої речі на стіл. Сказав, ніби хоче купити сорочку, для дружини.

— Вона носить четвертий розмір,— мовив він.

— Сорочки на прилавку третього розміру. Четвертий розмір на полиці,— відповіла дівчина. Вона взяла драбинку й піднялася, щоб дістати замовлений товар, а він спробував схопити з прилавка одну з нічних сорочок третього розміру. Та дівчина вже

спустилася, тримаючи товар, у тісній крамниці складаючи драбинку, й трохи штовхонула його, обдавши запахом імпорتنих п'янкх парфумів. Це перебило його план, через те Сенмут сором'язливо мовив:

— Я не вмю купляти жіночу білизну. Чи не могли б ви вдягти сорочку?.. Моя дружина десь такої статури, як і ви... Ви мені дуже допомогли б...

Вона зміряла його поглядом, вагою щонайменше кіло й триста грамів. Але, на його подив, погодилася. Вона зайшла в кабінку вдягти нічку сорочку, а цей час пан архітектор Давид Сенмут не проґавив. Цього разу він запхав до кишені одну з нічних сорочок третього розміру, лишивши на прилавку акуратно загорнуту коробку, так що нічого не можна було запідозрити.

Коли дівчина вийшла з кабінки в нічній сорочці, він подумав, засліплений її виглядом: "Немов уперше її бачу. Завжди в таких випадках видається, наче зустрів знайомого з попереднього життя. Для такої варто будувати будинки, опікуватися нею, бути ким завгодно, доглядати дітей, стати палким коханцем або приятелем..."

Так він подумав. А вголос промовив:

— Знаєте, я не можу купити цю сорочку.

Вона занадто дорога для мене.

Й вилетів з крамниці зі здобиччю в кишені. Лець устиг захопити свій дощовик.

Після відвідання кількох кав'ярень, щоб згаяти час, після двох чи трьох дрібних крадіжок сигарет, близько опівночі вдома, тобто — перед дверима винайнятої квартири, він побачив викинутий на східці свій телефон. Через несплачені рахунки його виставили з квартири. В сусідній кав'ярні він у розпачі на хвилинку ввімкнув автовідповідач і прослухав повідомлення. Було лише одне. Говорила його колишня дружина, голос був лагідний:

— Я знаю, що ти заходив. Знаю, й що вчинив. Знову ти щось украв: малу золоту коробочку зі стрічкою. Але не хвилюйся, я не заявила в поліцію. Поки що. Цього разу ти лише взяв подарунок, який я приготувала була тобі на Різдво...

На цьому місці він раптово урвав послання й почав нишпорити по кишенях. Але коробочки в золотому папері із стрічкою там не було. Давид Сенмут сушив голову, намагаючись пригадати, де міг її забути, та

нічого не спадало на думку. Він ще раз пошукав по кишенях і намацав шось, форму чого не міг уявити навпомацки. Давид Сенмут дістав з кишені коштовну чоловічу запальничку в шкіряному футлярі, не відаючи, яким чином ця річ потрапила до його піджака та коли і в кого він її вкрав... На запальничці було вигравіювано:

Якщо мене тричі поспіль креснеш, твоє бажання здійсниться.

(Якщо ви не прочитали розділ "Панна Хатчепсут", прочитайте цей розділ. Якщо прочитали, йдіть на середню клавішу під заголовком "Дочка, яка могла зватися Ніферуре".)

Ц е н т р а л ь н а к л а в і ш а

Дочка, яка могла зватися Ніферуре

Переночував Давид Сенмут у найближчому готелі, вранці винайняв на віру нову квартиру й десь надвечір обійшов кав'ярні, в яких провів частину попередньої ночі. Ніде не було ані сліду від того подарунка, загорнутого в золотий папір. Тоді він згадав про дівчину в крамниці жіночої білизни. В першому-ліпшому магазині паперових виробів купив темно-синю торбинку, всипану зірками,

і поклав туди вкрадену вчора ввечері нічну сорочку. Потім пішов до крамниці жіночої білизни та сказав дівчині, простягаючи паперовий кульок:

— Я прийшов, панно, щоб вибачитися. Вчора я вас обманув, а це негарно. Я не маю дружини й не збирався нікому купляти сорочку. Просто я хотів побачити вас у нічній сорочці. Вона вам так личила, що вночі я не міг заснути. Насилу діждався, поки відчиняться магазини, й купив вам у подарунок таку ж саму.

— Вона не така сама,— посміхнулась дівчина,— ця третього розміру.

Почувши, молодик упав у крісло. Він був збентежений. Нарешті мовив із відчаєм у голосі:

— До речі, я хотів у вас щось спитати... Чи не забув я тут учора пакуночка в золотому папері?

— Пакуночок у золотому папері? Переповитий стрічкою?

— Атож, атож!

— Тут ви його не забули,— рішуче відповіла дівчина,— я б його знайшла і могла б, як ми завжди робимо, коли покупці щось у

нас забувають, повернути... Та зараз я запитаю вас про інше. Що ви робите, коли ввечері перед Різдом почуваетеся самотньо? Чи є спосіб непомітно щезнути з цього світу?

Давид Сенмут уражено дивився на неї. Її вії зачіпали брови і створювали там безлад. З її очей було видно, що вічність є несиметричною. Він спитав:

— Чи ви мали колись дочку? Багато, багато років тому.

— Гадаєте, чотири тисячі років тому? Може, й мала. Та зараз не маю. Йї тому на свята я сама. Ви хотіли б прийти на Святвечір до мене доглянути її?

— Кого?

— Та ту дочку, якої не маю. Ось вам моя адреса.

— Охоче,— відказав молодик, поцілував продавщицю у вухо й пішов. У дверях він зупинився й докинув:

— Я знаю її ім'я.

— Чиє?

— Та цієї дочки, якої не маєте. Вона звалася Ніферуре.

Друге перехрестя

Тут читач може знову вибрати свій шлях, щоб визначитися щодо двох результатів оповідання. Розділ "Декоративна свічка" подає трагічний кінець оповідання, а розділ "Запальничка" має happy end. Автор у будь-якому разі радить прочитати обидва закінчення, оскільки лише в оповіданнях можуть існувати дві різні кінцівки, не так як у житті.

Декоративна свічка

Панна Хатчепсут любила тварин, особливо котів, обожнювала імпорتنі парфуми та імпорتنі квіти. Проте, для цих своїх уподобань не мала достатніх прибутків. У неї не було грошей навіть на поганеньке цуценя. До Святвечора вона ледь спромоглась на рибу та локшину, щоб приготувати її зі сливами. Про подарунки, звичайно, не могла й мріяти. Після того як приготувала вечерю, вона вдяглася, чорною фарбою низько опустила внутрішні кутики очей, віддаливши їх від носа, а зовнішні подовжила жирною лінією майже до вух. Чоло перев'язала стрічкою. Верхня губа була рівно підведена, а нижня — підкреслено вивернута. їй стало добре, вона була задоволена своїм виглядом, неначе

завойовник перед походом. Вона підійшла до вікна, поглянула на річки й зробила висновок:

— Хмари перейшли воду.

Потім обережно розгорнула золотавий папір і вийняла скляного равлика, їй не подобався сріблястий пісок, яким було наповнено скляний панцир. Панна Хатчепсут обережно вийняла воскову затичку й висипала вміст равлика в умивальник. Після цього вимила панцир, висушила його й наповнила своїм ароматним блакитним порошком для ванни. Потім поставила на місце воскову затичку з гнотом. Равлик знову став декоративною свічкою й дивно миготів блакитними нутрощами. Колір равлика зараз нагадував очі хлопця, приходу якого вона чекала.

— Атлантидно-блакитні,— мовила панна, й слова ці їй саму здивували.— Дурниці, — буркнула вона сама собі.— Звідки відомо, що це "атлантидно-блакитне"?

За кілька хвилин скляний равлик знову був у своїй коробочці, загорнутий золотим папером та перев'язаний стрічкою із бантиком. Готовий для вручення в дарунок.

Тут почувся дзвінок у двері. Відвідувач приніс вино. Й той лагідний голос. Вона посадила його за стіл і сіла поруч. Взяла чотири горіхи й кинула їх на чотири боки, хрестячи кімнату. Тоді з шухляди дістала коробочку зі скляним равликом і простягла йому.

— Це тобі різдвяний подарунок від мене,
— мовила вона і поцілувала його.

Очі його засяяли, і він, наче дитина, затремтівши, розгорнув золотий папір і вийняв скляного равлика. На його обличчі закарбувалось приголомшення.

— Невже ти не знав, що у коробочці? — спитала панна Хатчепсут.

— Не знав,— відказав Давид Сенмут.

— Ти розчарований?

— Так.

— Так?

— Ні. Він чудовий. Дякую тобі!

Потім Давид обійняв її.

— Я теж маю для тебе подарунок,— докинув він із наміром трохи виправити справу, й поклав на стіл темно-синю торбинку, обсипану крихітними дзеркальцями. Панна Хатчепсут розгорнула подарунок і дістала

звідти вже знайому їй запальничку з вигравіюваним написом про здійснення бажань. Панна Хатчепсут була трохи збентежена перебігом цього вечора, навіть розчарована. Тож, аби зі свого боку трохи залагодити справу, заявила:

— Я знаю, як тебе звати.

— Звідки?

— Не знаю звідки, але знаю. До того ж давно. Може, вгадала по запаху. Тебе звати Сенмут.

— Уперше чую. Що за ідея! — Він поставив равлика на срібне блюдце, щоб вечеряти при запаленій свічці.

— Як гарно! — вигукнула панна Хатчепсут, простягнувши йому запальничку: — Будь ласка, запали скляного равлика, поки я принесу вечерю.

Архітектор Сенмут узяв запальничку й голосно прочитав напис на ній: "Якщо мене тричі поспіль креснеш, твоє бажання здійсниться".

— І таки здійсниться, щоб ти знав! Ще сьогодні ввечері,— додала вона, посміхаючись.

Тут він креснув раз запальничкою. Дівчина заплескала в долоні. Він підніс

пломінчик до гноту равлика й запалив його. Скляний равлик заблищав на столі й перетворився в найпрекраснішу декоративну свічку. Кімната, наче відділившись од підлоги, занурилась у м'яку кулю світла.

— Що ти робиш?! — вигукнула панна.—
Треба креснути тричі!

— Навіщо кресати тричі, якщо я запалив свічку з першого разу?

— Але там так написано! Хіба не знаєш? Кожна річ, щоб бути раз почутою, має бути тричі сказаною.

Тоді він креснув удруге, й із запальнички вигнався зелений пломінчик, який вона зустріла голосним "Браво!" Коли запальничка спалахнула і втретє, сильний вибух розтросив помешкання і їх обох у ньому. Лишилися тільки імена, їх можна знайти у будь-якому підручнику з історії Єгипту (XVIII династія).

(Якщо ви не прочитали розділ "Запальничка", то прочитайте. Якщо ж прочитали, то це вам кінець оповідання.)

Запальничка

Напередодні Різдва архітектор Давид Сенмут знову навідавсь у помешкання своєї

колишньої дружини, яка на той час була у від'їзді. Він помився, почистив зуби, гладенько зачесав волосся й сів, обхопивши руками коліна так, що став схожим на якийсь гральний кубик. Зо дві хвилини Давид Сенмут відпочивав у цьому положенні. Раптом йому запраглось потримати в руках якесь маленьке створіння, може, дівчинку, захищати її й боронити... Потому він вийняв з кишені оту запальничку й поклав її в темно-синю торбинку, всипану друзками крихітних дзеркалець. Він випив віски й дістав із жінчиного бару пляшку білого італійського шипучого вина. Давид Сенмут надавав перевагу білому жіночому шампанському "блу", отому більш солодкому, із написом "muscadet", а не чоловічому, з написом "brut". Загортаючи пляшку у білий папір, він подумав, що вино — то вічний хворий, як і жінка, однак помирає як чоловік, і лише рідко яке вино переживе людський вік...

У записці продавщиці жіночої білизни він прочитав, де вона мешкає, й рушив туди, з шампанським. Вона зустріла його серед соломи, якою було посипано підлогу квартири,

й обійняла, простягла йому коробочку в золотому папері з бантиком.

— Це неможливо! — вигукнув він.

— Мій різдвяний подарунок для тебе,— мовила вона.

Вражений, Давид подивився на неї, і йому спало на думку, що темрява зійшла з неба до її очей, щоб тут заночувати. Самий лише брязкіт її дешевих браслетів із бубонцями був коштовніший за найдорожчого пса.

Давид розгорнув золотавий папір і на свій подив побачив усередині тільки особливу свічку для разового застосування, у вигляді равлика, наповненого блакитним пилом.

"Моя колишня дружина таки справді вміє образити чоловіка. І це подарунок?" — подумав він.

— Ти розчарований? — запитала продавщиця жіночої білизни.

— Ні. Навпаки,— відказав він, вийняв з кишені темно-синю торбинку й простяг дівчині:

— Я теж приніс тобі подарунок.

З торбинки вона витягла вже знайому їй запальничку, яку зо два дні тому вкрала в пана в чорно-лакованому пальті.

— Чудово, мені якраз бракувало запальнички!

Вона обійняла, поцілувала архітектора Давида Сенмута й додала:

— Запали скляного равлика, поки я принесу вечерю.

— Що на ній написано? — докинула вона йому, пораючись біля їжі.

— На чому?

— На запальничці.

— Маєш на увазі інструкцію для користування? Не знаю. Я її викинув. Навіщо тобі інструкція?

— Та ні, я питаю, що написано на самій запальничці!

— Не пригадую, зараз подивлюся...

Тут панна Хатчепсут випередила його й продекламувала напам'ять:

— "Якщо мене тричі поспіль креснеш, твоє бажання здійсниться!" Хіба не це там написано?

Архітектор Давид Сенмут ще раз упродовж цього вечора був приголомшений.

Він ніяк не міг пригадати, коли в продавщиці жіночої білизни вкрав ще й запальничку. Проте, якщо ця штуковина не була її, звідки дівчина знала навіть те, що на ній вигравіювано. Про нічну сорочку третього розміру він знав, але про те, що вкрав у неї ще й запальничку, не мав і гадки.

Безперечно, справи із подарунками пішли шкереберть. Треба було щось зробити, щоб не зіпсувати вечір. І він бовкнув перше, що спало йому на думку:

— Я знаю, як тебе звати!

— Невже? — відповіла продавщиця жіночої білизни.— Звідки знаєш?

— Не знаю звідки, але знаю. Тебе звати Хатчепсут.

— Уперше чую,— відказала вона і поставила скляного равлика на срібне блюдце, що стояло посередині столу.

Тут архітектор Давид Сенмут креснув запальничкою. Перший раз вона висікла гарний, блакитнуватий пломінчик. І пан Сенмут засвітив скляного равлика. Світло розлилося по столі, осяяло кімнату. Золоте сяйво було всюди, навіть на їхніх вустах. Це

було видно кожного разу, коли вони щось промовляли.

— Кресни ще раз,— мовила вона,— треба тричі!

І вдруге запальничка спрацювала добре. Але на третій раз ні. Дала осічку.

— Дарма! — мовив архітектор Сенмут панні Хатчепсут.— Не здійсниться моє бажання.

— Здійсниться, ще й як здійсниться,— сказала вона й поцілувала свого архітектора так, як його ніхто досі не цілував.

Під тим довгим поцілунком лежала на підлозі, в тіні столу, викинута інструкція щодо поводження із запальничкою:

УВАГА! НЕБЕЗПЕЧНО ДЛЯ ЖИТТЯ!

Тримати подалі від вогню. Це не проста запальничка.

Це зброя особливого призначення.

Динамітний набій у ній активується після третього послідовного загоряння приладу.

(Якщо ви не прочитали розділ "Декоративна свічка", прочитайте його. Якщо прочитали, це вже кінець оповідання.)